MALTA

QORTI CIVILI
PRIM' AWLA
(GURISDIZZJONI KOSTITUZZJONALI)

ONOR. IMHALLEF
ANTHONY ELLUL

Seduta tas-17 ta' Gunju, 2013

Citazzjoni Numru. 44/2007

Logo Tenent Kurunell Mario Schembri u Maggur Pierre Vassallo

Vs

l-Onorevoli Prim'Ministru, l-Ministru Responsabbli ghall-Gustizzja u l-Intern, l-Avukat Generali, Kap Kmandat tal-Forzi Armati ta' u b'digriet tas-17 ta' Awissu 2012 il-qorti ordnat korrezzjoni fis-sens li l-kliem l-Onervoli Ministru responsabbli ghall-Gustizzja u l-Intern ghandu jaqra Ministru Responsabbli ghall-Gustizzja, Djalogu u Familja

Permezz ta’ rikors prezentat fit-23 ta’ Lulju 2007 ir-rikorrenti ppremettew li:-

1. Ir-rikorrent Maggur Pierre Vassallo kien eligibbli ghall-promozzjoni fl-Armata li ma nghatatlux fis-17 ta’ Ottubru 2006. Inoltre huwa tilef l-appointment tieghu bhala S01 Logistics, inkarigat mix-xiri u kuntratti tal-Forzi Armati ta’ Malta;
2. Ir-rikorrent Logo Tenent Kurunell Mario Schembri tnehhilu l-appointment tieghu fis-sens li kien jokkupa l-kariga ta’ S01 Personnel u Administration u Commander Officer AFM (HQ), Chairman Bord tat-tenders tal-AFM, PRO ta’ l-AFM u ohrajn.
3. Ir-rikorrenti gew infurmati li tilfu l-appointments taghhom ghaliex ma kienux security cleared min-National Security Authority, u ma nghataw l-ebda raguni ghalfejn.
4. Ir-rikorrenti kitbu lill-Kummissarju mahtur skond l-Artikolu 12 tal-Kap. 319. L-ilment taghhom kien li gew imcahhdin mid-dritt ghal smiegh xieraq quddiem l-awtorita gudikanti peress li ma nghatawx opportunita’ li jinstemghu, jiddefendu lilhom infushom u li l-ilment taghhom gie michud b’semplici ittra.
5. Ghalhekk ma nghatawx smiegh xieraq kif jikkontempla l-Artikolu 39(2) tal-Kostituzzjoni u l-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropeja.
6. In-National Security Authority u l-Kummissarju huma awtorita’ gudikanti.

Ghalhekk talbu lill-qorti sabiex:-

1. Tiddikjara li l-mod kif imxew fil-konfront taghhom in-National Security Authority u l-Kummissarju Frank Camilleri u l-Kap Kmandant tal-Forzi Armati ta’ Malta kissrulhom id-drittijiet taghhom ghas-smiegh xieraq kontemplat fl-Artikolu 39(2) tal-Kostituzzjoni ta’ Malta u l-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropeja.
2. Thassar id-decizjoni li nghatat mill-istess awtoritajiet.
3. Tordna lill-istess awtoritajiet sabiex jaghtu l-opportunita’ lir-rikorrenti jwiegbu ghal kwalsiasi ilment li hemm kontra taghhom u ttihom il-fakulta’ li jiddefendu lilhom infushom.

4. Tordna lill-intimati jhallsu d-danni li sofrew ir-rikorrenti.
5. Taghti kull provvediment mehtieg.

Permezz ta' twegiba prezentata fit-30 ta' Lulju 2007, l-intimati wiegbu:

1. L-Avukat Generali m'huwiex il-legittimu kontradittur sabiex iwiegeb ghall-ilment tar-rikorrenti.
2. Fil-meritu m'hemm l-ebda ksur ta' drittijiet fundamentali.
3. Is-Servizzi tas-Sigurta, l-Kummissjunarju, u l-Kap. Kmandant tal-Forzi Armati ma jikkwalifikawx bhala tribunal, qorti jew awtorita' gudikanti ohra.
4. L-Artikolu 6 u 39 ma japplikawx ghaliex ma kienx hemm kontestazzjoni quddiem it-tlett awtoritajiet fuq imsemmija.
5. Ebda decizjoni milli hadu dawn it-tlett awtoritajiet ma tikkwalifika bhala determinazzjoni ta' dritt jew obbligu civili.
6. Ghaldaqstant ma jistax jinghad li r-rikorrenti ma kellhomx smiegh xieraq.
7. Il-qorti ma tistax tintalab taghmel stharrig ta' decizjoni ta' awtorita' kompetenti, in kwantu xogholha hu li tara jekk kinux segwiti d-dettami tal-provvedimenti tal-Kostituzzjoni u l-Konvenzjoni. Ghalhekk kull talba li tipprova tappella mid-decizjoni tal-awtorita kompetenti ghandha titqies bhala frivola u vessatorja u ghandha tigi skartata.

Il-qorti rat l-atti nkluz noti ta' sottomissjonijiet, semghet il-provi u semghet ukoll it-trattazzjoni tad-difensuri tal-partijiet.

<u>Konsiderazzjonijiet</u>.

1. L-ilment tar-rikorrenti hu li l-ittra li ntbaghatet lir-rikorrenti mill-Kummissjunarju taht l-Att dwar is-Servizz ta' Sigurta' (Kap. 391) fejn gharrafhom li l-ilment taghhom ma kienx qieghed jigi milqugh, jikkostitwixxi ksur ta' smiegh xieraq ghaliex *"….. ma inghatawx opportunita' li*

jinstemghu, jiddefendu lilhom infushom u li l-ilment taghhom gie michud b'sempliciment ittra fejn gie mgharraf lilhom li xejn favur taghhom ma gie stabbilit.". Mir-rikors hu evidenti li r-rikorrenti m'humiex qeghdin jilmentaw li xi provvediment tal-Kap. 391 tikser id-dritt fundamentali ghal smiegh xieraq, izda qeghdin jilmentaw mill-agir tan-National Security Authority, Kummissjunarju u tal-Kap Kmandant tal-Forzi Armati. Ghalkemm fin-nota ta' sottomissjonijiet li pprezenta r-rikorrent Vassallo saru allegazzjonijet dwar x'kienet ir-raguni ghalfejn ma giex security cleared, dan johrog 'il barra mill-parametri tal-azzjoni kif proposta.

2. Bhala membru fl-Unjoni Ewropeja Malta kellha tigi konformi ma' *Security Regulations* addottati b'decizjoni tal-Kunsill 2001/264/EC, u li titratta dwar l-uzu ta' informazzjoni klassifikata tal-Unjoni Ewropeja. Jirrizulta li l-kuncett kien gie addottat ukoll fis-servizz pubbliku ghal dak li jirrigwarda access ghall-informazzjoni tal-Gvern li hi klassifikata[1]. Ghal dik li hi l-procedura biex jinghata *security clearance*, Il-Brigadier tal-Forzi Armati xehed:

"Dwar il-process li bih persuna tikseb dan is-security clearance, jiena nghid li fil-kaz tal-armata, l-Kap Kmandant jinnomina dawk il-membri regolari li jenhtiegilhom c-certifikat tas-security clearance. Din in-nomina tghaddi ghand is-Segretarju Permanenti li imbaghad iressaq talba bil-miktub lin-National Security Accreditation Authority (NSAA), li min-naha taghha titlob lin-National Security Authority (NSA) biex tezamina l-idonjeta' tal-individwu li jkun gie nominat. Wara li l-NSA taghmel l-istharrig tagha hija tghaddi l-assessment taghha lil NSAA, flimkien ma' rakkomandazzjonijiet ta' jekk ghandux jinhareg ic-certifikat lill-persuna nominata jew le.

Il-kriterji abbinati ma' dan it-tip ta' certifikazzjoni huma esklussivament dawk imhaddma mill-istess awtorita'. Huwa importanti wkoll li jigi enfasizzat illi l-Kmandant tal-Forzi Armati ma jkunx involut fl-assessment mwettaq mill-

[1] Ara ittra datata 18 ta' Ottubru 2004 u mibghuta lis-Segretarji Permanenti, Diretturi Generali u Direttur u Kapijiet ta' Segretarjati fil-Ministeri (fol. 4721).

NSA li fl-ahhar iwassal ghall-hrug tas-security clearance certificate. Lanqas ma jigi b'xi mod ikkonsultat. Tassew, l-uniku rwol li ghandu l-Kap Kmandant f'dan ir-rigward huwa limitat ghan-nomini ta' dawk il-membri regolari li jkollhom il-bzonn tac-certifikat.

Meta jigi komplut il-process min-naha tal-NSA u l-NSAA, l-Armata tkun informata jekk l-individwu kkoncernat ikun gie security cleared jew le. L-ebda raguni ma tigi kkomunikata fil-kaz illi membru regolari ma jigix security cleared." (fol. 465).

3. Jirrizulta li:-

(a) wiehed mill-kriterji biex ufficjal tal-Forzi Armati jinghata promozzjoni f'certu ranks hi li jigi *security cleared*[2]. Fosthom minn Maggur ghal Logtenent Kurunell u minn Logotenent Kurunell ghall-Kurunell.
(b) Min ma jigix *security cleared* izomm ir-rank li jkollu b'dan li jitlef dawk l-appointments li fil-kors ta' qadi ta' dmirijiet ikun hemm access ghall-materjal klassifikat.
(c) il-kriterju ta' *security clearance* dahal fis-sehh fl-2006;
(d) certifikat ta' *security clearance* jibqa' validu ghall-perjodu ta' 3 snin;
(e) F'kaz ta' promozzjonijiet it-talba kienet issir mill-Brigadier. Sussegwentement inbidlet il-procedura, fis-sens li min ma jatix il-kunsens biex jinghata *security clearance* jitqies li m'huwiex interessat ghall-promozzjoni.

---

[2] Wara li gie awtorizzat process ta' promozzjonijiet fil-Forzi Armati, permezz ta' ittra tal-1 ta' Gunju 2006 (fol. 369) il-Kap Kmandat kien gie nfurmat mill-Ufficcju tal-Prim'Ministru li l-promozzjoni ghal Logotenent Kurunell kellha tkun soggetta ghal certu kondizzjonijiet dikjarati f'Memorandum (fol. 371). Wahda minnhom kienet *"It is also essential that for a Major to be considered for promotion to Lt Col he or she should satisfy the requirements to hold a National Security clearance certificate at Secret Level."*. Fl-istess Memorandum jinghad li *"It is to be understood that the Security Clearance for Lt Col is to be at Secret level whilst for Colonels and above this should be at Top Secret Level."* (fol. 373). Ghal dak li jikkoncerna promozzjonijiet fil-Forzi Armati hemm Ligi Sussidjarja 220.03 (Avviz Legali 139 tal-1991) ***Regolamenti dwar in-Nomini u l-Kondizzjonijiet tas-Servizz tal-Forzi Armati ta' Malta***. Jidher li l-Ufficcju tal-Prim'Ministru impona li fir-rigward tal-aspett ta' *"efficjenza",* li skond ir-regolamenti hu wiehed mill-kriterji ghall-ghoti ta' promozzjonijiet, dan ikun ifisser ukoll *security clearance* ghal certu ranks.

(f) Mis-sena 2006 sal-ahhar ta’ Novembru 2011 kien hemm erbgha drabi li nghataw promozzjonijiet minn Maggur ghal Logotenent Kurunell, filwaqt li kien hemm darbtejn li nghataw promozzjonijiet minn Logotenent Kurunell ghal Kurunell.
(g) Minhabba li r-rikorrenti ma nghatawx *security clearance*, il-Logotenent Kurunell Vassallo tnehhewlu l-*appointments* ta’ Commanding Officer u Staff Officer 1 Personnel and Administration, filwaqt li l-Maggur Vassallo tnehhielu l-*appointment* ta’ Staff Officer 1 Logistics u sar Second in Command 1st Regiment AFM.
(h) B’effett mis-7 ta’ Ottubru 2011 ir-rikorrent Schembri irtira mill-Forzi Armati wara l-approvazzjoni tal-President ta’ Malta[3].

4. F’ittra datata 11 ta’ Ottubru 2002 (fol. 68), il-Brigadier Montanaro kien ippropona lis-Segretarju Permanenti fl-Ufficcju tal-Prim’Ministru li r-rikorrent Vassallo jinghata r-rank ta’ Lieutant Colonel mal-Forzi Armati b’effett mill-1 ta’ Novembru 2002. Kariga li baqa’ qatt ma nghata. Fl-1 ta’ Marzu 1996 kien inghata r-rank ta’ Maggur. Kien matul is-sena 2006 li r-rikorrenti gew infurmati li ma kienux *security cleared*. Ir-rikorrent Vassallo ressaq ilment quddiem il-Kummissjunarju mahtur taht l-Att dwar is-Servizz tas-Sigurta’ (Kap. 391). B’ittra datata 10 ta’ April 2007 (fol. 105) il-Kummissjunarju nfurmah:*“ghandi navzak li ma stabbilejt xejn favur tieghek fuq l-ilment tieghek kif imfisser lili fl-ittra tat-8 ta’ Frar, 2007”*. Min-naha tar-rikorrent Schembri kien ilmenta mal-Kap Kmandant tal-Forzi Armati, li kien infurmah li ma giex *security cleared* u li ma kienx jaf ir-raguni ghalfejn. F’ittra mibghuta lill-Kap Kmandant, datata 30 ta’ Ottubru 2006 (fol. 43), ir-rikorrent osserva: *“After serving in the Officer Corps of the Armed Forces of Malta for 21 years, eight of which as Staff Officer 1 Personnel and Administrative Matters at HQ AFM, Commanding Officer HQ AFM/Camp Commandant, AFM PRO, Data Protection Officer, Chairman of the AFM Tenders Adjudicating Board and Liasion Officer to the Office of the Ombudsman, I cannot understand why I have failed this security clearance.”*.

[3] Avviz Gazzetta tal-Gvern tas-27 ta’ Settembru 2011 (fol. 460).

Madankollu baqa' minghajr sodisfazzjoni u b'ittra datata 3 ta' Novembru 2006 (fol. 44) il-Kap Kmandant infurmah *"I have nothing to add except that I confirm what I told you at the afore-mentioned meeting."*. Ir-rikorrent Schembri lmenta wkoll mal-Kummisjunarju, li b'ittra datata 10 ta' April 2007 (Dok. MS11 fol. 51) tah l-istess twegiba li kien ta lir-rikorrent Vassallo. Ir-rikorrenti baqghu qatt ma nghataw raguni ghalfejn ma gewx *security cleared*.

5. L-Att dwar is-Servizz tas-Sigurta' (Kap. 391) jipprovdi li ghandu jkompli jkun hemm Servizz tas-Sigurta' taht l-awtorita' tal-Ministru li jigi specifikat mill-Prim'Ministru (Artikolu 4). Jirrizulta li f'Malta s-*security screening* ta' impjegati tas-servizz pubbliku u fil-Forzi Armati jsir mis-Servizz tas-Sigurta. Skond l-istess ligi persuni ghandhom dritt li jilmentaw quddiem Kummissjunarju li jinhatar mill-Prim'Ministru u li fil-qadi tad-dmirijiet tieghu jgawdi mill-indipendenza tal-ezekuttiv (Artikolu 12(3)(b) tal-Kap. 391).

6. L-azzjoni tar-rikorrenti giet bazata fuq l-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni u l-Artikolu 39 tal-Kostituzzjoni. Provvedimenti li jiggarantixxu l-jedd ghal smiegh xieraq. Filwaqt li l-Artikolu 39 jirreferi ghal *"qorti"* jew *"awtorita' ohra gudikanti"*, l-Artikolu 6 jirreferi ghal *"tribunal established by law*". Fil-kaz ta' ***Belilos*** il-Qorti Ewropeja osservat li tribunal *" [….] is characterized in the substantive sense of the term by its judicial function, that is to say determining matters within its competence on the basis of rules of law and after proceedings conducted in a prescribed manner […]. It must also satisfy a series of further requirements – independence in particular of the executive; impartiality; duration of its members' terms of office; guarantees afforded by its procedure – several of which appear in the text of Article 6§1 (art 6-1) itself*".

Fil-kawza **Cecil Pace vs l-Onorevoli Prim Ministru et** deciza mill-Qorti Kostituzzjonali fit-3 ta' Dicembru 1997, gie osservat:-

"Tribunal jew, kif grafikament espress fil-Kostituzzjoni awtorita' gudikanti imwaqqaf b'ligi biex ikun jista' jikkwalifika bhala tali jehtieg li jkun karatterizzat bil-fatt li jkun korp b'funzjoni gudizzjarja bil-fakolta' li jiddetermina u jiddeciedi materji li skond dik il-ligi jaqghu fil-kompetenza tieghu. Hu korp li jehtieg li jipprocedi skond ir-regoli precizi u ben stabbiliti fil-ligi li tikkostitwih u li jiddeciedi skond dawk ir-regoli. Ghandu jkollu l-poter li jorbot lill-partijiet li jidhru quddiemu in kontestazzjoni w id-decizjoni tieghu jehtieg allura li jkollha effett vinkolanti anke jekk mhux necessarjament ikun jifforma parti mill-istruttura gudizzjarja ordinarja pero' jrid jinkorpora fih dawk il-karatteristici fondamentali assocjati mal-process gudizzjarju li jkunu jiggarantixxu smigh xieraq fosthom dak il-minimu ta' indipendenza w imparzjalita' essenzjali biex juru li mhux biss il-gustizzja tkun qed issir sewwa u kif mistenni imma li jkun hemm jidher fid-dieher li hekk ikun qed isir.".

7. Min-naha tal-intimati jsostnu li l-ezercizzju li sar ma kienx jinvolvi *"determination of civil rights and obligations"* (ara paragrafu 69-81 tan-nota). Fil-kaz Ringeisen vs Austria (App. 2614/65), il-qorti qalet:

"For Article 6, paragraph (1), to be applicable to a case (contestation) it is not necessary that both parties to the proceedings should be private persons, which is the view of the majority of the Commission and the Government. The wording of Article 6, paragraph (1) is far wider; the French expression 'contestations sur (des) droits et obligations de caractere civil ***covers all proceedings the result of which is decisive for private rights and obligations****. The English text, 'determination of …. Civil rights and obligations', confirms this interpretation."*.

Ir-rikorrenti kienu ilhom snin twal jaghtu servizz fil-Forzi Armati b'*appointments* li jgorru maghhom diversi responsabbiltajiet. Ma tressqet l-ebda prova u wisq inqas saret xi allegazzjoni li fil-qadi ta' dmirijiethom ir-rikorrenti ma kienux kompetenti. B'kollox kien hemm hamsa u ghoxrin (25) ufficjal li sarilhom l-ezercizzju biex jigu

security cleared. Kienu biss ir-rikorrenti li ma gewx *security cleared*. Ghall-qorti hu evidenti li l-uniku raguni ghalfejn ir-rikorrenti ma nghatawx il-promozzjoni, bhal shabhom, kienet minhabba li ma gewx *security cleared*. L-intimati ma semmew l-ebda raguni ohra li setghet wasslet biex ir-rikorrenti ma jinghatawx il-promozzjoni u dan minkejja li l-intimati jinsistu li l-promozzjoni m'huwiex xi dritt awtomatiku. Il-qorti m'ghandix dubju li kif hadu promozzjon 25 ufficjal, hekk ukoll kienu jiehdu l-promozzjoni r-rikorrenti kieku gew *security cleared*. L-ittra tal-Kap Kmandat lir-rikorrent Vassallo tat-3 ta' Novembru 2006 (fol. 92) tikonferma, *"…. I would like to advise you that you have recently not been security cleared up to Secret level by the National Security Authority. In view of this development, no consideration for further promotion could be given in your respect."*[4]. Ghaldaqstant, id-decizjoni li ma jigux *security cleared* kellha konsegwenzi fuq il-karriera tar-rikorrenti fil-Forzi Armati, kemm mill-aspett ta' promozzjoni u wkoll dmirijiet li jwettqu. Altru milli r-rikorrenti gew milquta fid-drittijiet civili taghhom bid-decizjoni li ma jigux *security cleared*.

Il-qorti hadet nota tal-gurisprudenza li saret riferenza ghaliha mill-intimati. Madankollu fid-decizjoni tal-Qorti Ewropeja (Grand Chamber) fil-kaz **Eskelinen v Finland** (2007) osservat li Stat jista' jargumenta li l-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni ma japplikax f'kaz relatat ma' impjieg fis-servizz pubbliku, jekk zewg kundizzjonijiet isehhu[5]:-

---

[4] Fit-twegiba (fol. 12) l-intimati ddikjaraw *"Pierre Vassallo ma kienx security cleared u ghalhekk ma kienx eligibbli ghal promozzjoni."*.

[5] *"To recapitulate, in order for the respondent State to be able to rely before the Court on the applicant's status as a civil servant in excluding the protection embodied in Art.6, two conditions must be fulfilled. First the State in its national law must have expressly excluded access to a court for the post or category of staff in question. Secondly, the exclusion must be justified on objective grounds in the State's interest. The mere fact that the applicant is in a sector or department which participates in the exercise of power conferred by public law is not itself decisive. In order for the exclusion to be justified, it is not enough for the State to establish that the civil servant in question participates in the exercise of public power or that there exists, to use the words of the Court in the Pellegrin judgment, a 'special bond of trust and loyalty' between the civil servant and the State, as employer. It is also for the State to show that the subject matter of the dispute in issue is related to the exercise of state power or that it has called into question the special bond. Thus there can in principle be no justification for the*

(a) Fil-ligi jkun gie espressament eskluz l-opportunita' li l-impjegat f'kariga partikolari ikollu access ghall-qorti[6].
(b) L-eskluzjoni trid tkun gustifikata minhabba ragunijiet oggettivi fl-interess tal-Istat[7].

F'dan il-kaz ma saret l-ebda riferenza ghal disposizzjoni ta' ligi li tipprojbixxi lir-rikorrenti milli jkollhom access lill-qorti. Ghalhekk m'ghandux mis-sewwa l-argument tar-rikorrenti li l-Artikolu 6 ma japplikax fir-rigward ta' impjieg mac-civil jew mal-Forzi Armati.

8. Ghal dak li jikkoncerna l-ilmenti tar-rikorrenti l-qorti hi tal-fehma li:-

i. L-Artikolu 181(A)(2) tal-Kap. 12 jipprovdi li *"L-Avukat Ġenerali jirrappreżenta lill-Gvern f'dawk l-atti u l-azzjonijiet ġudizzjarji li minhabba n-natura tat-talba ma jkunux jistghu jiġu diretti kontra xi wiehed jew aktar mill-kapijiet tad-dipartimenti l-ohra tal-Gvern."*. Strettament f'dan il-kaz il-qorti ma tarax li m'huwiex legittimu kontradittur meta tqies li jidher li gie mharrek bhala r-rapprezentant tal-Gvern ta' Malta.
ii. Is-Servizz ta' Sigurta' m'huwiex tribunal jew awtorita' gudikanti. L-operazzjoni taghha taqa' taht ir-responsabbilta' tal-Ministru nkarigat minnha mill-Prim'Ministru u m'hijiex indipendenti mill-ezekuttiv. Il-qorti fehemet li dan is-Servizz jaghmel rakkomandazzjoni dwar jekk ghandux jinghata certifikat ta' *security clearance* fir-rigward ta' persuna, u liema certifikat jinghata min-

---

exclusion from the guarantees of ordinary labour disputes, such as those relating to salaries, allowances or similar entitlements, on the basis of the special nature of relationship between the particular civil servant and the State in question. There will, in effect, be a presumption that Art.6 applies. It will be for the respondent Government to demonstrate, first that a civil servant applicant does not have a right of access to a court under national law and, secondly, that the exclusion of the rights under Art.6 for the civil servant is justified.".

6 Dan il-kriterju kien zvilupp minn dak li nghad fis-sentenza **Pellegrin v France** (1999) fejn inghad li l-Artikolu 6 ma japplikax f'dawk il-kazijiet fejn *"special bond of trust and loyalty"* jezisti bejn l-ufficjal pubbliku u l-Istat, il-principal.

7 Ara wkoll **Sukut v Turkey** (2007) fejn suldat kien ilmenta mill-fatt li ma setax jikkontesta decizjoni tal-militar li jitkecca mis-servizz minhabba ragunijiet ta' dixxiplina. Il-qorti kkonfermat l-insenjament fil-kaz ta' Vilho Eskelinen ghalkemm ikkonkludiet li l-Artikolu 6 ma kienx japplika ghaliex iz-zewg kundizzjonijiet fuq imsemmija kienu sodisfatti.

National Security Accreditation Authority (NSAA) li jidher li taqa' taht ir-responsabbilta' tal-Kabinett.

iii. Mill-provi hu evidenti li l-Kap Kmandat tal-Forzi Armati ta' Malta ma kellu l-ebda involviment fil-process ta' *security clearance* tar-rikorrenti. Anzi rrizulta li permezz ta' ittra datata 23 ta' Awissu 2006 kien is-Segretarju Parlamentari fl-Ufficcju tal-Prim'Ministru li gharraf lill-Kap Kmandant li ma kenitx inghatat *security clearance* filwaqt li nghatat fir-rigward ta' ohrajn. Fl-ittra ma tissemmix raguni ghalfejn is-*security clearance* ma nghatatx. Ghaldaqstant m'huwiex legittimu kontradittur.

iv. Ghal dak li jikkoncerna l-Prim'Ministru u l-Ministru dawn certament li ma ghandhom x'jaqsmu xejn mal-ilment kif propost mir-rikorrenti u bazat fuq l-Artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u l-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni. Dawn huma parti mill-ezekuttiv u fil-qadi tad-dmirijiethom ma jaqdu l-ebda funzjoni ta' awtorita gudikanti jew tribunal. Ghalhekk ukoll m'humiex legittimi kontradditturi.

v. Il-Kummisjunarju, kariga kontemplata fil-Kap. 391, m'huwiex parti ghal dawn il-proceduri. Minn qari tal-ligi jidher li:-

(a) Fil-qadi tad-dmirijiet tieghu m'huwiex soggett ghall-indhil mill-ezekuttiv;

(b) Fid-determinazzjoni tal-ilmenti m'ghandux jaghti ragunijiet lill-min iressaq l-ilment.

(c) Ghandu l-awtorita' jinvestiga ilmenti li jkunu dwar affarijiet li jissemmew fl-Ewwel Skeda tal-Att. Ghalkemm fl-ewwel paragrafu jinghad li kull *"Kull min ihoss ruhu aggravat b'xi ghemil li jahseb li s-Servizz ta' Sigurta' jkun ghamel ghar-rigward tieghu jew ta' xi proprjeta' tieghu jista' jressaq ilment quddiem il-Kummissjunarju"*, ma jinghadx x'jigri f'kazijiet simili ghal dak in ezami. Ma jidhirx li l-Kummissjunarju ghandu l-gurisdizzjoni li jaqleb il-fehma tas-Servizz ta' Sigurta' li persuna ma tinghatax *security clearance*. Il-poter tal-Kummissjunarju li jiehu certu decizjonijiet hu limitat ghall-kazijiet li jissemmew fl-Iskeda, cjoe' dawk kontemplati fil-paragrafu 2 u 3:-

- Dwar jekk is-Servizz ta' Sigurta' kellux ragunijiet sufficjenti li jigbor jew jaghti informazzjoni fir-rigward ta' azzjoni jew intenzjonijiet ta' min jilmenta (Paragrafu 2);

- Mandat ikunx hareg taht l-Artikolu 6 tal-Att (Paragrafu 3(1)(a));
- Tkunx inghatat l-awtorizazzjoni tal-Artikolu 9 tal-Att (Paragrafu 3(1)(b));

F’kazijiet ohra, bhal dak in ezami, ma jidhirx li ghandu l-awtorita’ li jaghti *binding decisions*. Dan iwassal lill-qorti biex tikkonkludi li l-Kummissjnunarju m’huwiex awtorita’ gudikanti jew tribunal kif kontemplat fl-Artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u Artikolu 6 tal-Konvenzjoni.

9. Il-qorti tikkonludi billi tosserva li r-rifjut tal-hrug ta’ certifikat ta’ *security clearance* ma jfissirx li d-decizjoni ma setatx tigi kontestata fi proceduri ohra li ma jkunux ta’ dan it-tip.

Ghal dawn il-motivi l-qorti tiddeciedi li:-

1. Il-Kap Kmandat tal-Forzi Armati m’huwiex legittimu kontradittur u ghalhekk tilliberah mill-osservanza tal-gudizzju.
2. Il-Prim’Ministru u l-Ministru m’humiex legittimi kontradittur u ghalhekk tilliberahom mill-osservanza tal-gudizzju.
3. Tichad it-talbiet tar-rikorrenti.

Spejjez a karigu tar-rikorrenti.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------